

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Gospod, če sam tvojimi ljudstvi potreben, ne bojim se dela.

Osemdesetletnega starčka reči so to. Te teden obhajamo njegov god. Sveti Martin, naš svetnik, oča naše krvi je ležao na smrtni posteli. Njegovi vučenički so okoli siromaškoga ležišča jokali i ga prosili, naj jih ne zapusti, ar pridejo zgrabljivi vucje i je raztrgajo. Na to počeco prošnja je odgovoro sv. Martin: Gospod, če sem tvojimi ljudstvi potreben, ne bojim se dela.

Mladi so bili, ki so ga prosili, naj ešče dela, kda si je zaslužio počinek. Mladi, delazmožni, navdušeni za vse dobro obkolijo starčka i ga jočič prosijo, naj še dela, naj še zadnje moči svoje posveti njim, ki so mladi toti, ki so pripravljni toti delati, ki morejo tudi delati, a bojijo se zgrabljivih vukov, ka bi je znali raztrgati, če bodo sami delali brez starčka.

Dnesden, po svetovnoj bojni, se je ta slika spremenila. Dnesden po celom sveti se najdejo mlade, delazmožne duše, štere starih nepotrebijajo, štere se starih ogiblejo, štere si držijo za nečastno, če bi s starimi stopile v edno vrsto i orale zemlo, ki rodi božo diko i zveličanje duš, ki pomaga ljudem telovno i duševno. Istina, ka je teh malo. Istina, ka je veliki deo mladine takši, kakši so bili Martinovi vučenički: jočič, z vsemi želami svojega nesebičnoga, poniznoga i za vse dobro pripravnoga srca prosijo stare, naj je vodijo, ka ne zablodije. Ar pa je beteg nezavüpanja od starih i še hüjši beteg slepoga vüpanja v lastne moči zapelao en deo mladine po celom sveti, möremo par reči spregovoriti od toga betega, samo zato, da ga sküsimo ozdraviti.

Martinovi vučenički, ki so gotovo bili puni njegovoga duha, ovak ne bi se ga tak lübezno, dečinsko zavüpnno držali, ščejo viditi pred sebov starčka, naj je vodi pri deli. „Zakaj nas zapüstiš Oča? Zgrabljivi vucje pridejo i raztrgajo tvojo čredol!“ To je njihova tožba. Puni njegovoga duha, vendar prosijo njegovoga vodstva, dobro znajoč, da njuv stari izküšeni borec ma jedini začitano pot, po šteroj je nemože zabloditi. Vidili so njegovo svetost, vidili so njegovo gorečnost, vidili so njegovo delo čisto kak kristal, ki ne iskalo zemelskoga plačila, ne hvale, ne prižnanja, nego je bilo ovito v plašč nesebičnosti i popolne lübezni do bližnjega. Zato so ga šteli ešče kre sebe meti, čeravno je že visoka leta meo, čeravno bi že rad bio pri svojem Gospodi, za koga je delao. Ti mladenci, pri svetom Martini izküšeni, na vse dobro pripravljeni mladenci so bili puni zahvale za delo, štero je on, sv. Martin doprineso za svoje ljudstvo, zato, kak plemeniti značaji se ga oklenejo. Ti mladenci so vidili, da je Martinova prva i najvejša skrb bila, da spopolni svojo dušo, zato so se ga držali i šteli ga kre sebe meti, da bi se včili od njega popolnosti. Ti mladenci so vidili v njem dovršeno jakost, vidili so v njem zamrle strasti i čütili v njegovoj bližini močno toploto ognja lübezni do Boga i bližnjega; zato so se ga držali. Na nje so ešče čakale borbe, šterih konca neso mogli viditi i nešo si mogli proroküvati zmage. Martin je že prišo do zmage. Zato puni globeke poniznosti so se ga držali, ga zaželeli i prosili, naj jih starček še naprej vodi, ar oni znajo priti pod zobe zgrabljivih vukov, strasti, grehov, šteri je semelejo za večno nesrečo.

Mogoče so bili ti vučenički modrejši, kak sveti Martin; mogoče so bili imenitnejši predgarje, kak on, bole zatopljeni v požbožno molitev, kak on; mogoče

se znali bole obračati med svetom z lepšim nastopom kak on. Vendar ga jočič prosijo, naj ostane pri njih. Zakaj? Zato, ar so sprevidili, ka do zmage ne pela niedna drüga sposobnost, kak ponizna, zahvalna löbezen. Gde ne poniznosti, kde ne zahvalnosti, kde ne lübeznosti nesebične, tam zmage ne, je ne bilo i je nebo. To je zlati navuk, ki nam ga dajo vučenički svetoga Martina.

Dečko si odraseo. Priženo si se kam za zeta, ali si doma ostao pri oči. Če si pravi naslednik Martinovih vučenicov, te si zahvalen iz dna duše, da so se tvoji oča ali tvoje žene oča, tvoji test, teliko let mučili na grünti i ti spravili preživljanje i zato ne boš njim želo smrti, ne boš se njevkaio, če ti verstva prek nedajo, če do oni naprej zapovedavali; celo veselio boš se tomi i rad boš jih bogao. Če pa nemaš duha, ki je napunjavao Martinove vučenike, te boš se kregao, te boš se svajüvao, te boš se tožaro, te boš podkapao siromaštvo tvojega oče i tvojega testa, te boš nezadovoljen nezahvalnež, gizdavi nevoščenc. Boži blagoslov te zapüsti i boš pri lastnoj deci s skuzami mogo jesti na stara leta svojo plesnivo skroricu krüha, štero ti vrže vnük v nadre. Takše so bože poti, pravične, ki nikdar nikoga ne vkanijo, pravičnoga ne pri plači, blodnika pa ne pri kaštugi.

Ka od sina i zeta pravimo, isto vala tudi od hčere i snehe. Samo imena oseb se menjajo, istina v jedri je ista.

Pa preidimo na izobraženi svet. Isti beteg najdemo tudi tu. Hvala Bogi, je toti bole redki, kak gori omenjeni pri posestvaj, a vendar obstoji. Mladenec niti še ne zvršo osemrazredov gimnazije ali drugih srednjih zavodov zadnje leto, že je sodnik vseh starejših, že si osvaja pravico, da on določa, ka je slobodno i ka ne, kak bi se moglo to ali ono delo zvršiti. Mladenček, pri kom niti neso začele še vreti strasti, samo oglašajo se, stopi na visino sodbenoga stola i reže po starejših od njega, da jaj. Reže po starejših častitljivih možaj i ženaj, ki samo to falingo majo, da so toga mladenčka pomagali v šolanji, da je prišo do zadnjega razreda i mrcvari svoje dobrotnike v njihovih plemenitih borbaj i težnjaj. So to Martinovi vučenički? So to ponizni, zahvale i lübezni puni značaji? Ubogi zasleplenci! Ka bo s teh, če malo više pridejo? Z te vrste mladine se rekrutirajo brezvestni agitatorje, ki podirajo vse dobro i podpirajo vse slabo. Jaj tistomi narodi, ki poslušajo takšo mladino.

Takša mladina, če zvrši višjo šolo, Bog ne daj, da bi zvršila tudi bogoslovje, je zapelivec svojega naroda. Komunisti, brezverci, brezbožniki, i pod drugimi imeni se skrivajoči levo pot tlačajoči zablójenci, so zrasi iz te mladine. Nikaj plemenitoga ne v njih, iščejo samo sebe, samo svojo čast, samo svoj žep, samo zadovolitev svojih strasti, zato so njim pa na poti starejši pošteni ljudje, ki so se borili i si priborili pošteno preminočnost, ki so potrli strasti, ostali nevraženi i z ponosom zmage nad nevarnostjov sveta gledajo na svoje plačilo, ki je Bog.

Štrta zapoved je tak jasna, ka ne potrebüje razlage. „Poštüj očo tvojega i mater tvojo, da boš dugo živo na zemli, štero da Gospod Bog tebi.“ Poštüj i Brez poniznosti, brez zahvalnosti, brez lübeznosti nega poštüvanja. Gizda je najvejša žalitev. Nezahvalnost je najgrša žalitev. Sovraštvo je peklenska žalitev.

Dr. Korošec Slovencom za letošnje volitve.

30. novembra je bila v Ljubljani seja banovinskoga odbora JRZ. Vodo jo je notrašnji minister dr. Anton Korošec, ki je meo ob toj priliki sledeči govor:

„Naša stranka stoji dnes v sredini političnoga življenja v državi. Ona je najmočnejša, najbole organizirana stranka, stranka z jasnim programom za zdaj i za bodočnost. Niedna drüga stranka njej ne vednaka niti po razsežnosti, niti po moči. Dravska, dunavska, moravska, vardarska, zetska, drinska i vrbarska banovina so v njenom tabori. Napoved, kakši bo izid volitev 11. decembra, zavolo toga ne težka.

Zato pa vidimo, da se vse drüge stranke, strankice, odlomki i pokreti iz straha pred prevelikim porazom zbirajo i vežejo vküp v edno skupino, da bi izvlekle kak največ uspehov iz volilnoga boja. Komunisti, socialisti, pohorci, pofovci, nezadovolneži i vsakovrstni odpadniki iščejo i prosijo zavetje i zaščito pod strehov edino združene Radičove ali Mačkove stranke. To je konglomerat, to je mešanica, ki se razdrobi v svoje drobtinice, če močno vdaris po njej. *I mi bomo 11. decembra z vsov svojov mačjov vdarili po njej, da se bo razdrobila v drobne falacke.*

Ta mešanica, ki se keli na Mačkovo stranko, nema nikaj skupnoga ne med sebov, ne z dr. Mačkom. Naj pravi što, ka šče, mi smo po svojem programi vendar prvi i edini pozvani, da se sporazmimo z dr. Mačkom glede na ureditve naših notrašnjih razmer. *Mi mamovo vo za to, mi mamovo moč, mi mamovo tudi jasen program za to.* Združena opozicija nema niti zdaj, niti ne bo mela v bodoče zadosta moči, niti nema zadosta realnoga i izdelanoga programa za to. Kak pa se naj pofovci, pohorci, socialisti, komunisti ponücajo v enotno zidajoče delo, toga nišče ne ve povedati. Smešno bi bilo kaj takšega trditi i vervati.

Predpostavimo, čeravno toga nišče ne verje, da bi naša pisana opozicija dobila 11. decembra večino. *Ona ne bi bila sposobna niti za trenutek, da prevzeme i nosi na svojih ramah celo državno zgradbo.* To je samo zveza za volivno borbo proti nam, ne pa zveza za vladanje! To bi nastanole težave i zapetlaji, ki si jih nieden prijateo mira i reda v državi nemre želeli, posebno v zdašnjih časih ne, kda je mednarodni položaj še vsikdar usoten i nejasen.

I ka bi pomenilo na zvušnejepolitično delo, če bi pravimo, zmagala ta mešanica? Mi bi se včas oddaljili od zdašnje zvušnejepolitične linije, ki nam je ravno zagotovila mir na vse strani, nas občüvala vsake bojne nevarnosti i nam ohranila celino i ugled države. *Što se šče podati v bojne nevarnosti, naj ide s komunisti, socialisti, pofovci i pohorci, čedni i trezni ljudje pa, v tom sam osvedočeni, bodo šli z nami, ki smo tudi zvušnejepolitično prestali sküšnja z odličnim uspehom.*

Ali pa ne tudi značilno za miselno zaostalost naše opozicije, da prihaja še vsikdar z zvušnejepolitičnov orijentacijov, ki je v zadnjih vihernih časih doživela

brodolome i ki jo zapüščajo zdaj tudi njeni dozdašnji poborniki?

V politiki vsikdar trbe gledati v bodočnost i naš narod naj v teh volitvah dobro premisli, v štero smer naj plavamo, v nevarnost bojne ali pa v mirno sožitje narodov. To trbe ednok glasno povedati, da ne bo zavolo bodočnosti kakše nejasnosti.

Naša zmaga pomeni: nadalüvanje naše notrašnje pomirlive politike i razširjenje te za rešitev vseh važnih političnih problemov, zmaga nasprotnikov bi pomenila popolno mešanico v notrašnjih razmerah. Nišče ne bi znao ne kod ne kam.

Naša zmaga pomeni: prijateljstvo z vsemi narodi, posebno s sosednimi, ohranitev dragocenoga mira; zmaga nasprotnikov bi pomenila, da idemo na drüge poti, pune nevarnosti za mir i za celo našo državo.

Naša zmaga pomeni, da znamo, kama idemo v notrašnjoi i zvušnejepolitiki.

V teh volitvah ide za tak važne i velke stvari, da se mi vidi premalenkostno, da bi se v tom trenutki bavo z različnimi Kramerji, Puclji, Petejani ali celo s Stanovniki. *Vsaki nam mora priznati, da smo celo državo i žnjov tudi Slovenijo vodili k napredki, blagostanji, miri i redi.* To so neprecenlivi uspehi naše znotrašnje i zvušnejepolitike.

Znova se čüje, to se najmre ponavlja pri vsakih volitvah, da dr. Korošec i njegovi prijatelje odavljajo i izdajajo Slovenijo.

Vsaki v državi, Slovenec, Hrvat i Srb, zna, da dr. Korošec lübi svojo državo i svojo Slovenijo. Ali lübezen odavle svojo zemlo? Što se je brigao od zjedinenja pa do dnes za Slovenijo? Što se je brigao za univerzo? Za srednje šole, za meščanske šole, za lüdske šole, za akademijo znanosti i umetnosti? Vsi so bili nasprotni, vsi so nam metali polena pod noge, vsi so gučali od slovenskoga jezika nasprotno ali pa z zametavanjom. Vsega toga i vnogo drügoga ne bi meli, če dr. Korošec i njegovi pristaši ne bi bili verni v lübezni do svoje vozkejše domovine. Poglednimo samo, ka smo meli pred dvajsetimi leti i ka mamovo dnes! Čeravno so nam nasprotüvali oni, ki zdaj visijo na Mačkovoji listi, smo dosegli velikanski napredek i mi znamo, da naše delo i naši uspehi neso še končani.

Naša vlada je trdno odločena, da bo po volitvah resno pristopila k rešavanju notrašnjih razmer. V tom volivnom boji davati kakša pojasnila, za to volivna razburkanost ne prikladna. *Zagüšno bodo Hrvati z nami bole zadovoljni, kak s svojimi zavezniki pofovci, pohorci i komunisti.*

Da mislimo na Slovence, je samo po sebi razumlivo. *Za bodočnost Slovencev se ne trbe nikaj bojati.*

Vse razmim, ka se zdaj dogaja v začetki volivne borbe. Razmim, da je većina naših nasprotnikov zgübila svoje glave i svoje programe i da se v splošnoj zbeگانosti zateka k dr. Mački. *Samo toga ne razmim, da bo dr. Maček vzeo pod svojo streho tudi komuniste. To je nekaj nezasiškanoga, nekaj strašnoga, ar dayle pobüdo najvejšim neprijatelom*

tev. Zato pa poštüj očo i mater i vse tiste, ki nosijo očinsko skrb nad tebov i to so tvoji duševni voditelje, i to so starčeki tvojega naroda, ki so osiveli v borbi za tvojo večno i časno srečo. Teji davajo zgled Martinov: „Gospod, če sem potreben tvojimi ljudstvi, ne bojim se dela,“ delati ščejo ešče v sivoj starosti za tebe, če z drüгим ne, bar molitevjav i

vsakdenešnjimi brigami za tvoj napredek. Bodi zato mladi človek, si prosti delavec ali kmet, si akademski izobraženec, ali mladi dühovnik, bodi ponizen, zahvalen, lübeči vüčenik Martinov, poštüj svoje, ki so ti za očo i mater, poštüj svoje, starejše stanovske tovariše: *Püsti je delati, dokeč Bog žele od njih delo i pomagaj njim delati.* (TSJ.)

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Crensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2-50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano i med tekstem vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din., viševsaka reč 1-50 Din.

držabnoga reda i mira. Nevarno se je s tem čemerom se igrati. Moramo pa pred vsem svetom pribiti to žalostno i nevarno delo. Vsa Evropa, posebno naše sosedne države, se borijo proti tomi čemeri, a dr. Maček ga sprimle pod svojo streho! Komuni zem ne neškodliivi, kak je na pr. saharin, on je čemer.

Da mislimo na kmeta, obrtnika i delavca, mislim, da smo to zadosta pokazali že dosega-mao s svojimi deli. V tesnoj zvezi s temi stanovi bomo tudi v bodočnosti včtinoli vse, ka zahtevle njihov hasek i njihov napredek. Osvedočeni sam, da

bodo naše finance, ki so bile dozday indri zaposlene zavolo nevarnoga zvünesnje političnoga položaja, v kratkom dovolile, da se tudi našim uradnikom, ki tak vestno vršijo svoje dužnosti, pride na pomoč i zboljša njihovo težko stanje.

Trojno je potrebno za našo kim sijajnejšo zmagu: da smo složni i se ne bavimo z malimi osebnostmi pitanji, da idemo z vsov gorečnostjov na delo i da ne zanemarjamo uspešne agitacije i da idemo z navdušenjom, koražov i ponosom po svojo zmagu!

Meje Slovaške i Podkarpatske Rusije določene.

Razsodba v Beči. — Madžari so dobili skoro vse, ka so zahtevali.

2. novembra sta razsodnika Ribbentrop i grof Ciano službeno proglasila razsodbo v madžarsko-češkoslovaškom spori. Razsodba, ki ne še bila objavljena v obliki službenoga poročila, se glasi:

V češkoslovaškoj državi ostanejo od Madžarov osporovana mesta Bratislava, Nitra i Seveljuš.

Madžarska pa dobi mesta Nove Zamky, Levenec, Lučenec, Košice, Užhorod i Munkačevo.

Nova meja se bo držala v glavnom te črte, pri tom se bodo upoštevale med imenuvanimi mesti narodnostne razmere.

Ozemla, od šterih je razsodišče odločilo, da pripadajo Madžarskoj, je Madžarska vojska zasedla med 6. i 10. novembrom. Podrobnosti o tom bo določila posebna češkoslovaška-madžarska komisija.

V krogih, ki stojijo bliži razsodišča konference, izjavljajo, da so se Slovaki i Rusini jako slabo odrezali, ar zgubijo obsežna ozemla, kde prebivajo Slovaki i Rusini. Slednji so zgubili sploh najvažnejšivi mesti i zdaj takrekoč nemajo nikših prometnih zvez. Ravno tak mislijo, da je Madžarska od svojih prijatelov dobila navodila, kak naj postopa: naj jako dosta zahtevle, da se bo pri razsodišči lahko

pravilo, da je dosta popustila, v istini pa bo dobila to, ka je prav za prav štela. Borba za skupne meje s Polskov spada v okvir teh nasvetov. Madžarska sama ne vervalo, da bo mogla to dosegnuti, na konferenci je pa bilo razsodnikom delo olejšano, ar so meli izgovor, da so Madžari žrtvüvali vekši del svojih zahtev i da se jim mora iti na roko, ka se tiče Košic (Kassa), Užhoroda (Ungvár) i Munkačova (Munkács). Madžarska taktika se je izkazala za jako hasnovito.

Na češko-slovaško-ukrajinsko delegaciju je proglasitev razsodbe napravila porazen vtis. Takšega izida neso čakali, ar so bili prepričani, da bo zmagalo narodnostno načelo. Češko-slovaška-ukrajinska država dobi zdaj meje, ki so nemogoče, zgubi nekaj stojezer Slovanov, ki pridejo pod madžarski jarem, zgubi prometne zveze med Češkov i Ukrajinskov i zgubi tudi velki del železnih i premogovnih rüdnikov v Karpat-sköj Ukrajini. Nova češkoslovaška država zgubi tudi neposredno zvezo z Romunijov. — Madžari pa dobijo znovimi Slovani tudi dosta borbe, ar v 20 letaj vzgöjeni Slovaki i Rusini bodo svoje narodne pravice do zadnje pičice zahtevali.

Nova ČSR v številkaj.

Praški list „Česke Slovo“ objavlja: ČSR je Nemčiji odstopila 28.2000 km² i 3.600.000 prebivalcov, Madžarskoj pa je odstopila 12.400 km² z 1 milijon 60.000 prebivalci. Čehoslovaško ozemle se je zmanjšalo od 140.000 km² na približno 100.000 km².

Prle je mela ČSR 15 milijonov 300.000 prebivalcov, zdaj jih pa ma okoli 10.150.000. Od toga je Čehov 6.150.000, Slovakov 2.250.000, Rusinov 550.000, Nemcov 470.000, a Madžarov okoli 200.000.

Naša družina pri Srcu našega Kralja.

Privkrat se peljem iz Pariza z gare Montparnasse. Pa sem imel smolo s to „jezo na Parnas“: tri debele ure sem vmes moral čakati, v Rambouillet in Chartres, kamor sem prišel že v mraku. Vendar še zelo dobro razločim krasna neenaka stolpa svetovnoznanne katedrale. Vem, vi bi raje, da bi vam kaj povedal o „La grande Chartreuse“, ki „ga ni mogoče posnemati; edini liker, ki ga izdelujejo menihni po stari skrivnostni formuli iz leta 1607.“ Ali, odkrito povedano, da se tam na to niti spomnil nisem.

Katedralo menda popravlja, zato je dohod dovoljen le v podzemeljsko kriptu. Je polna „večnih luči“. Tu je tudi znameniti vodnjak iz ne vem katerega stoletja, kjer se žene na porodu zaupno priporočajo varstvu Device in svetih mučencev.

Rad bi nekaj temeljite razlage o katedralah sploh. Oko mi privabi izložbeno okno bližnje knjigarne. Težko izbiram med:

Huysman, Gillet, Sertillanges in Rodin. Končno se odločim za Sertillanges-a, ker ima tudi fotografije. Zanimivo: prodajalka je vse navedene knjige prebrala in mi živahno razlaga njih vsebino.

Vlak je pripeljal v Voves, cilj mojega potovanja v département Eure et Loir. Kljub pozni uri me izseljenci čakajo na kolodvoru. Mala deklica me krasno pozdravi z lepim šopkom rož.

„Jo, čida si pa ti, ka si tak lepo povedala?“

„Vej pa jes vas poznam, ka sem v Črensovcih pri vas bila pri spovedi...“ mi z zaupnim smehljajem hitro odgovarja.

Gospodu dekanu sem razložil svojo zakasnitev. Moram najprej večerjati, nato šele spovedovat. Prosim ga, naj mi ne govori „brezvezni frančoščini“, ker zelo dobro razumem književno: je tem bolj vesel.

Ta večer sem se ločil od izseljencev z željo, da bi bilo jutri lepo vreme. Pa je res bilo, tako, da nas je bilo okoli 40; seveda so mnogi prišli več deset km daleč.

Ob 9 uri začnem peto sv.

G. banski svetnik, advokat Bajlec Franc, kandidat JRZ za sobočki srez.

Sobočki srez je v lepöj složnosti sporazumi zvalo svojega kandidata za bližajoče se skupščinske volitve. Dozdajšnji poslanec g. Benko je že ponovno izjavo, da zavolo obilnoga posla v svojem podjetji nemre več nositi poslanskoga bremena. G. Bajlec pa naprošen od številnih prijatelov i pristašov, naj bi prevzeo poslansko dužnost na sebe, je ponovno izjavo, da je to pripravljen sprejeti samo pod takšim pogojom, če se tak katoličani, kak evangeličani složno združijo okoli ednoga kandidata JRZ. I to se je zdaj tudi zgodilo.

Že v četrtek, dne 20. oktobra, je meo v Soboti sejo širši sreski odbor JRZ, ob šteroj priliki so bile zastopane vse organizacije JRZ iz celoga sreza, tak katoličani, kak evangeličani. Na toj seji je bio soglasno i z navdušenjom zvoljeni za kandidata g. Bajlec. Na ponovno pitanje, če je mogoče što proti, ali mogoče što predlaga kakšo drugo osebo za kandidata, so vsi

Bojna v Španiji.

Moči rdečih so začele zadnje dni jako pešati, posebno po odhodni mednarodnih čet. Francova vojska je zavzela gorovje Pandol i gorski greben Caballos. Prodirajo vsikdar bliže proti reki Ebro. Vojska rdečih se bo morala pobegniti prek Ebra. To bo največši vdarec za rdeče na se-

navzoči ponovno izjavili, da smatrajo g. Bajleca za edino najprimernejšo osebo, šteri naj prevzeme to teško dužnost na svoje rame.

Gda se je g. Bajlec zahvalo vsem za skazano zavüpanje, je zednim povdaro, da se zaveda, kak teško breme je poslanska dužnost, če se v punom obsegi i pravilno zvršava. Izjavo je pa, da ima vüpanje, da bo v tom teškom srezi s sporazumnim sodelovanjom katoličanov i evangeličanov, kak poslanec obojih, lahko najlepše uspehe dosegnu.

Mi se tudi vüpamo, da bo g. Bajlec, ki je kak banski svetnik ravno Soboti i sobočkomi srezi telko spravo, kak ešče ni eden pred njim, kak mladi i delaven poslanec mogoce svojemi srezi ešče vnogo več dobroga doprinesiti, kak pa dozday. Zednim pa čestitamo tak g. Bajleci za izkazano njemi čast i zavüpanje, kak tudi sobočkomi srezi, šteri dobi v osebi g. Bajleca istinsko primernoga, poštenoga, pravičnoga i delavnoga poslanca.

Naznanila Družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev Slov. Krajine.

Kolar Rudolfa iz Črensovec je v Nemčijo brsno konj tak, ka je v velkoj meri postao dela nesposoben. Čeravno se je večkrat obračao na oblast, podpore ne mogoce dobiti. Naša Družba je sprejela njegovo pritožbo i dosegla potom centrale, da je bio Kolar Rudolf 15.

septembra znova pregleden i njemi je priznana 30% delava nesposobnost. Na podlagi te nesposobnosti dobi od letošnjega leta naprej podpore po nesreči letno 187 mar 20 pfeningov. To javla: Leiter der Landwirtschaftlichen Berufsgenossenschaft Merseburg z dne 25. oktobra.

POŠTA

izselj. dühovnika g. Camplina.

Ana Špilak od Grada. Vaša hči je od 22. februara 1937. chez Mr. Arnoult Lucien cultivateur á la Ferme de Brise d'été, commune de Bissey la Côte (Cote d'or). Tamošnji župan sporoča, da Vaša „Aneta“ dela v kühinji i se njoj dobro godi. Vaše žele, ki ste jih sporočili izseljenski dühovniki, bo župan sporočo Vašoj hčeri.

Cerkev na čast

Presvetomi Oltarskomi Svestvi posvečena v Maribori.

V nedelo smo blagoslovili prevz. g. knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič za delavce postavljeno cerkev v magdalenskom predmestji, prvo mešo v njej služili i prvič v njej predgali. Cerkev se je postavila po gorečnosti g. Oberžana iz siromaških darov. Lübezen jo je zidala, Lübezen bo v njej prebivala, je pravo g. Oberžan v svojem pozdravi na knezoškofa.

Nedela

po Risalaj dvajsetitretja.

Evangelij (Mataj 9.) Tisti čas, gda bi gučao Jezusu vnožini, ovo eden poglavnik je pristopu i molo ga je govoreči: Gospodne, či moja je zdaj mrla, ali hodi, i položi roko tvojo na njo, i živila bode. I gori stanovši Jezusu nasledüvao je njega i vučenicke njegovi. I ovo žena vu krvavom otoki bodoča dvanašet let, pristopila je odzaday, i doteknola se je krajine gvanta njegovoga. Ar je pravila vu sebi: či se doteknem samo gvanta njegovoga zdrava bodem. Obrnovši se pa Jezusi, i njo vdeviši, pravo je: vüpaj se či: vera tvoja je tebe zdravo včtinila, i ozdravila je žena od one vöre. I gda bi prišao Jezusu vu hižo poglavnika i vido bi: zveglare i vnožino smečeno, völo je: odstopte, ar je nej mrla deklička, nego spi. I osmijavali so se ž njega. I gda bi vö vrženo bilo ljudstvo, notri je šo, i prijao je njeno roko, i gori je stanola deklička, i vö je razišao te glas po vsöj tistoj zemli.

„Deklica je ne vmrla, nego spi“, je pravo Jezus. Pa itak je istinsko vmrla. Kajti spečega človeka zbüditi, to zna vsaki. Za to bi ne bilo potrebno Jezusa zvati. Mrtvoga obüditi k življenji, to je znao pa samo Jezus.

„Deklica spi“. Zakaj je pa Jezus tak pravo? Zato, ar je smrt samo nekše spanje. Što je vmro, je ne zaspao za zmerom. Pride čas, da se bo znova prebüdo. To tolažilno istino nam oznanja naša vera. Niedna stvar za človeka je ne važnejša kak znati mreti.

Če gledamo smrt samo z naravnimi očmi, je pač nekaj žalostnoga. Smrt je ločitev. Vsaka ločitev je bridka. Smrt je na videz konec vsega. Življenje je veselje, smrt je žalost. Za smrtjov pride trohno, razpad, gnjiloba.

Kak nesrečni so zato tisti, ki — kak pravi sv. Pismo — „nemajo nikšega vüpanja“. Smrt jih loči za zmerom. Smrt jim vniči vse. Po pravici lahko jočejo.

Kak vse inači pa mi, ki mammo verol! Samo iz toga že lahko vidimo, kak silno lepa, da prekrasna je naša vera! Ta vera nam pove, da je s smrtjov nikak ne konec vsega. Ne! S smrtjov se pravzaprav življenje komaj začne. Mi smo kristjani i moramo gledati vse v krščanskoj svetlosti, posebno pa ešče smrt.

Smrt je začetek večnoga življenja. Ka pa ščete lepšega, bolšega, kak večno srečno življenje? Zakaj bi se te smrti tak branili i bojali, ka nas v to življenje pripela? Vej idemo iz pregnanstva domo, iz doline skuz v pravo domovino, k Oči, gde se ravno začne pravo življenje.

Na sveti živetu se pravzaprav ne pravi živetu, nego vmirati! Vsaki den najmre vmeramo, se staramo, se bližamo grobi. Vmreti se pravi začeti živetu. Da, to bo komaj pravo življenje, gde ne bo nikdar konca, nikdar straha, da bi veselica minola. Nel ne, smrt je ne smrt; smrt je rojstvo k novomi lepšemi življenji. smrt je skok v Očinsko naročje...

Ali je ne to lepo? Je. Pa tudi istinsko je. To so ne samo gole reči, to je puna, sveta istina. Da, dragecena v očeh Gospodovih je smrt pravičnih.

Moramo pa tudi priznati, da je smrt nekaj jako resnoga. Pri smrti se odloči večna usoda človekova. Zato eden ali drugi pravi: Vej se ne bi bojava smrti, če bi znao, kak je tam!... Zato mora biti življenje priprava za srečno smrt. V čem je glavna priprava? Mogoče v tom, da radi mislimo na smrt? Ne. Mogoče v tom, da nosimo škapuler, da se radi priporočamo sv. Jožefi? To so lepe stvari, a ne so glavna priprava.

V čem je ta? Živeti zmerom v milosti božoj, to se pravi, nikdar se ne smemo nahajati v smrtnom grehi. Če smo po nesreči spadnoli v greh, očistimo se pri sv. spovedi kak najprle!

V Paris sem se vračal prek Dourdan-a, ki ima med našimi izseljenci tako žalostni sloves... Camplin.

Glasi iz Slovenske krajine.

Črensovci. Dnes teden, 6. novembra se je vršilo v Našem Domu sestanek zavupnikov JRZ. Navzoči so bili narodni poslanec g. dr. Klar, banski svetnik Klekl, župani zviun beltinskoga i tórjanskoga, predstavniki krajevnih organizacij JRZ. vsega vküp 80 naših najboljših možov. Beltinski župan je betežen ležao i se opravičo. Najprle je dao g. nar. poslanec i kandidat za nove volitve poročilo, kak stojimo z volitvami. Potem je orisao, ka se je dosegno. I pri navdušenom pritrjavanji vseh navzočih se je pribilo dejstvo, da je dr. Klar skoro do pičice vse dosegno, ka je pred tri i pol leti stavo v program i objavo v vüzemskoj številki Novin. Povdaro je pa, da so se ti uspehi zato dosegno, ar so ljudje držali vküp. To je zdaj ešče bole potrebno. Ostro so navzoči obsodili namen, da se stranka trga i so se izjavili samo za ednoga kandidata. Nazadnje so banski svetnik Klekl dali pojasnilo, ka pomenijo te volitve, ka je dužnost nas katoličanov i se zahvalili vsem, ka so tak krasno sodelovali pri proslavi 11. sept. i je prosili, naj ravnotak bodejo vsi ednoga srca i edne duše 11. dec. pri volitvaji kre liste dr. Korošca.

Sr. Bistrica. Na Düşni den smo zakopali na Srednjoj Bistrici Kreslin Ivana, občinskoga odbornika črensovske občine z velikov vdeležbov. Od pokojnoga se je poslovio g. Horvat Anton prednik občine v genlivom govori na čeli občinskoga odbora, ki je prišo na spreved. Pokojni je redno i goreče opravljao svoje kršćanske dužnosti, bio mirolüben dober mož, naročnik naših listov. Steber je ž njim vlego v grob. Naj njemi Srce Jezušovo bude plačnik, njegove ostale pa doma kak v tujini obilno potolaži.

Ižakovci. Ka si nete mislili, ka so prej Ižakovčarje zapali, se tüdi mi gnes malo oglasimo v naši Novinaj. Prišeo je den 10. septembra, cela ves je bila puna veseloga pričaküvanja, da pride te predragi večer kres. Večer smo žežgali kres, šteri pa neje bio samo navaden kres. Že po dnevi smo podrli stari križ na križpotji, šteri je bio podloga celoga kresa. Kak je začnola grmada križnoga dreva goreti, se je vsipavalo veseloga ljudstva proti kresi, med šterimi je igrala tüdi harmonika, med dečkov spevanjom. Gda nas je že bilo približno do 400, te so

se oglasili Štefan Perša (Kovačov) z etimi rečmi: Dragi tü vküper zbrani (povsod velka tišina) naj mi tü počastimo te kres s kem vekšim haskom, se pomolimo našemi Bogi za vse one junake, šteri počivajo v hladnom grobi. (Sledila je molitev.) Po molitvi so nam v vekšem razložili pomen kresa. Za njimi so se oglasili naš g. šolski upravitel Sreš Martin, oni so nam pa omenili vse naše vrle i junake i njihovo hvale vredno delo za dobrobit Slovenske Krajine. Na konci govora smo pozdravili te naše junake z trikratnim: „Slava jim“. Nato so sledile lepe narodne pesmi kak: „Hej Slovenci“. „Slovenska Krajina mili moj dom“ i šče vnogo drugi primerni pesmi, zaključek pesmaja je bila „Marija nebeska Kralica“. Zdj se je narod začno razhajati, samo naša vrla mladina je šče ostala, štera se je že proti edenajstoj vöri napotila z g. upravitelom Srešom na pokopališče. Tü smo počastili našega narodnoga junaka g. diakona Kühar Rudija z molitvijov i pesmijo „Vigred se povrne“. — Vračajoč se s pokopališča, smo šče ednok poglednoli naše vrle ribiče, šteri so že pri kresi skoro pečene ribe meli, štere ste te lejko vidili v Črensovcaj na proslavi. Bog živi Slovensko Krajino i njeni veren narod. Žizek Štefan.

Bogojina. Naš mali širiteo Štefan Horvat je zbetežao. Vü-pamo, da se njemi zdravje pobolša, da nas bo v kratkom pozdravljao opet z našimi listi.

Sobota. V petek, 4. t. m. je po dugšem betegüvanji vmrla mati g. Hahn Izidora, vodje Prekmurske tiskarne. Pokojna je doživela 79 leto starosti i sta s svojim pokojnim možom, šteri je tüdi letos meseca marca vmro, preživela vekši tao svojega življenja v Bodonci, zdaj na stara leta sta se preselila v Soboto, gde sta v krogi svoje dece dokončala svoje lepo življenje. Kak skrbniva stariša, posebno mati, sta se trüdila, da svojo deco spravita vsakoga do svojega stana, šteri so skoro vsem poznani v našoj krajini. Naj počiva pokojnica v miri! Deci i rodbini pa izražamo naše sožalje!

Strašna smrt pod vlakom. 1. novembra se je v Ljutomeri, kde je dva dni pred tem do smrti povozu kretnika Horvat Jožefa iz M. Sobote, znova zgodila smrtina nesreča. Vlak je ščista razmesaro viničara Matijo Vogrinca, Vogri-

nec se je z biciklinom vozo na Cven k svojoj vertinji. Med potjov proti domi je šteo iti prek železničke proge, pa ga je vlak, ki je z velikov naglicov vozo šče mimo postaje, vrgeo na progo, njemi odrezao noge i ga ščista razmesaro. Vogrinec je bio na mesti mrtev. Lotmerčani ne pomlijo, da bi se kaj takšega zgodilo v bližini mesta.

Smrtina kosa. Na düşni den so nas za večno zapüstili Smejova mamica v Bogojini, ki so bila verna naročnica naših listov. Svojo deco so vzgajali v bogaboječoj lübezni do bližnjega. Bog njim daj večni mir pokoj.

Bogojina. Volitve so pri nas v velikoj pripravli. Zdj pokazemo, ka bogojanska „bela“ zastava nede z niti ednim proti glasom.

Gančani. Naši gančanci so sklenili, da odzdaj nedo takše vloge špilali, ka bi zadnji ljudje ostali. Naša zmagaja je zagvüšana i to zmagao bo dr. Korošec.

Volilci!

Dragi volilec, bliža se Ti čas, da boš si lejko odločo svojo srečo v svojem zemelskom življenji! Jeli si že premislo svojo volo, da kama daš svoj glas? Jeli boš mogeo mirno prenesti svojo düšno vest, da ne boš volo stranke, štera nas je vzdignola iz žmetnih gospodarskih težkoč? Nej dugo, ka si z žalostjov gledao bodočnost svojega verstval! Kak boš plačao davek, kak boš preskrbo svojoj familiji i potrebšćine, da se ne zadužiš i da se Ti noude tržila tvoja vrednost! Jeli se spomniš tistij žalostnij časov, ka je dr. Stojadinovič i dr. Korošec v zadnjem hipi Tebi skočo na pomoč i celoj državi? Tak sta nam pomogla, da smo se rešili tistij velikij brig i težav, ki so Te težile eli pa bi ešče prišle na Tebe, či ne bi dobra politika dr. Stojadinoviča i dr. Korošca to preperečila!

Sam vidiš, da je vlada, ki jo mamog gñjes, dobro gospodarila i dobro vodila našo notrašnje i zvünešnje državno politiko. Nej smo meli mobilizacije, od štere si je več vsaki gučao i da pride bojna! Mirno je vsaki lejko gledao, da je pri nas mir i red! Tüdi se je tvoje gospodarsko stanje jako izboljšalo. Zdj je pa prišeo čas, da si zbereš sam pot i pomagaš vsemi svojemi gospodarstvi. S tem sprevidiš, što je naš dober minister i

Pozor! Preselil Pozor!

Povečana zaloga, večja izbira, nizke cene, solidna in točna postrežba. Velika izbira najnovijih in najboljših **RADIJSKIH APARATOV**, na odplačilo do 18 mesecev. **HORNYPHON, RADIONE, MEDIATOR, LÖWE i. t. d.** **ŠIVALNI STROJI** NAUMAN, VERITAS, GRITZNER, DÜRKOPP od 1525 Din naprej, pogrezljiv Din 1800.— **PISALNI STROJI** od Din 1800.— naprej. **FOTOGRAFSKI APARATI** in **OTROČJI VOZIČKI i. t. d.** Tehnična trgovina

ŠTIVAN ERNEST, MURSKA SOBOTA, GLAVNI TRG.

voditeo, i što je bio naš dober poslanec!

Dragi volilec, gvüšno si nej tak hüdoben, da ne bi sprevido dobro delo našega poslanca dr. Klara! Zato pa ne vtopi sam sebe i svojega bližnjega prijatela s tem, ka boš volo s svojim glasom na volitvaji drugo stranko, štera Ti je ešče nej niti poznana! Živeli smo v časaj, gda si Ti, dragi gospodar, mogeo doma klati živino i jo šenkavati, ar si je nej mogeo odati! Što je pa Te bio na vladi? Te je nej bio na vladi dr. Stojadinovič, nej dr. Korošec, nej je bio poslanec našega kraja dr. Klar! Te so bilij oni, šteri so se zdaj združili z Mačkom. Jeli ščeš nazaj tiste slabe čase? Bi li doma pali rad klao s sekirov skrmleno živino? Nebi rad odao svoje živinče? Či tou ščeš nazaj, te boj za Mačka!

Gde so tisti gospodje, šteri so te meli vlado v rokaj? Tej so združeni v opoziciji z Mačkom. Je li boš nazaj volo tiste, ki ščejo prinesti nazaj slabe čase, ka boš pali doma klao svojo živino! Kama boš gledao, če boš sam Ti sebi svojemi gospodarstvi toča? Ali ščeš dober napredek v svojem verstvi? Kak smo to zdaj zapazili pri toj vladi, bi ga lejko dosegno! Či ščeš, te poslušaj svoje dobre prijatele i oddaj svoj glas na Stojadinoviča i dr. Klara. Naj zmagaja pravica i ne sleparija Mačka! Naj se preženejo iz tvoje srca vse krivice, da nas ne spraviš s svojim glasom v prešnje žalosti, ki smo je vsi preveč občütili!

Tvoja dužnost je, da to priznaš sam sebi! Priznaš tüdi, da so prišli s tov vladov boušićasi i zato s tem vüpanjom naprej! **Voli nazaj svojega poslanca**

Dr. KLARA! Zavüpati smeš svojoj volilno pravico samo dr. Klari, na šteroj stranki je tüdi nadele pomoč! Povejmo Ti, dragi volilec, da ne poslušaj svojega slaboga srca i tistij zamotanij ljudi, ki Te ščejo pregučati na drugo stranko! **NE DAJ SE ZAPELATI!** Hodi z nami i s svojov volilnov pravico ne vtopi sam sebe! Ne vtopi svoje domaće i nas vse v slabe čase! Ne vtopi nas v krizo in nevole. Ne glasüj na drugoga! Da pa moremo dosegno ti svoj cio, ki je dober i kršćanski, se ne dajmo zapelati Mačkovcom! Mačkovci majo samo namen izprazniti tvoj žep i napuniti svojega! Ne ostani doma, ka nebi šou voliti! Doma pri peći ne dosegneš nikaj! Od Mačkove stranke se dajmo ništerni premotiti samo zato, ar neščejo premisliti njegove laži! Sami neščejo poznati prave poti i tak sami sebe ščejo vtopili v laži i v nesrečo spraviti tüdi dobre ljudi! Vsi na volišće, ne ostani doma, či lübiš sam sebe i svojega bližnjega! Pokaži što si! Pokaži ka lübiš istino! **Oddaj svoj glas na dr. Klara, šteri je pri dobroj stranki,** ki se briga i skrbi za naše sirmaško lüstvo. Njegova stranka nas brani tiste krize, štero smo vsi občütili pred par leti, štero krizo smo vsi preveč občütili!

Tak naj Bog živi stranko dr. Stojadinoviča, dr. Korošca i našega poslanskoga kandidata za naš kraj dr. Klara! Gledajmo samo dobro pomoč v gospodarskom položaji, štero dosegno samo v dozdravnjoj vladi! Ta vlada nas je ohranila gospodarskoga prepada.

Vsi na volišće i vsi za dr. Klara! Sestavo Žalik Štefan, predsednik JRZ v Polani.

Francoski katoličani in duhovniški naraščaj.

Kako velika je v Franciji kriza duhovniških poklicev, najzgovorneje dokazujejo številke: leta 1900 je bilo 33.200 župnikov, leta 1920 le 30.000 in leta 1935 le 21.000. Zato so začeli perečo zadevo obravnavati na posebnih kongresih. Uspehi niso izostali: leta 1925 je bilo v bogoslovjih 6.500 gojencev, leta 1935 pa že 10.000. Na letošnjem 14. kongresu za duhovniški naraščaj v Rennes so se zbrali: pariški nadškof, 18 nadškofov i škofov, prek 500 duhovnikov i 25.000 vernikov. Mladina je imela posebna zborovanja. Mladi škof iz Nantes, Mgr. Villepelet, je 10.000 mladim dekletom krasno razvijal sledeće misli:

Trojna življenska pot žene: redovna, samska, zakonska. Tri skrivnosti Rožnega venca: Marijino oznanenje, poklic za redovno življenje; redovnice se prav dobro zavedajo, da morajo vse storiti, da najdejo in pripravijo duhovniške poklice.

Skrivnost Obiskovanja: to so tiste, ki ostanejo samske. Nasproti tem je svet večkrat zelo trd i nehvaležen; posmehuje, celo norčuje se iz njih. In vendar koliko dobrega storijo te

„stare device“! Ali je mogoče najti bolj plemeniti cilj za nje kakor zanimanje za duhovniške poklice? — Pri tem bi trebalo tüdi govoriti o zanimivi vlogi, ki jo pri tem igrajo sestre, tete, nećakinje.

Končno skrivnost Rojstva: veličina duhovniških mater. Treba je iskreno želeti, da mlado dekle postane duhovnikova mati; treba je za to moliti i — žrtvovati... Življenje takih mater bo vedno bolj podobno Marijinemu, skrivnost rožnega venca se bo pletla naprej, od veselega preko žalostnega v odičeni del v nebeški slavi.

Za zaključek kongresa so igrali „Pekel proti oltarju“: dejanje se razvija na hodniku pekla, v celici bogoslovca, v mirni vasici, kjer prevratni zlobneži poosebljajo grehe i mučijo duše; končno zmagaja oltarja i nebes. Kardinal Verdier je v svojem govoru poveličeval Bretagne, deželo duhovnikov (morda jo smemo nekoliko primerjati z našo krajino glede vere —). Govoril je — zaključil z značilnimi besedami: „Ne morem se premagati, da ne bi mislil na svetega Pavla, gorečnika, strankarja, vendar velikodušnega: to so tüdi francoske lastnosti. Na poti v Damask je nevede preganjal kr-

šćanskega Boga. Tako imam trdno upanje, da bo sedaj ponižana Francija na svojoj poti znova našla Boga, zakaj On jo čaka, da je znova v svetu Njegova glasnica miru i sreće...“

Že dolgo zbirajo Francozi i dobivajo znatne vsote za zdravljenje bolnega klera v Thorenc. Tüdi 20. kongres za rojstva i številne družine, ki se je vršil v Limoges, bo s svoje strani posredno pomagal, da vzraste čim več duhovniškega naraščaja.

Stric z Amerike.

— Bara, Bara, ge pa stel?... Vej lekaj nikoga nega doma? — so zvali poštar Janoš pri prekiitnij dveraj pri Logarovij.

— Jaj, kršćan boži! kak sam se zosagala; nej sam vas včas mogla spoznati po glasi. Ka pa te je novoga Janoš lekaj nekše pismo mate za nas? Mislija sam, ka so Novine, — so se čüdivali Bara, gda so Janoš v velikoj torbi prekapali i nekaj iskali — vej je ešče šmrklavec naš Jožek, pa njemi li morem plačati „Mladoga Prekmurca“, ka jako rad čte; pa meni se tüdi vidijo, ka tej mladi gospodje jako fajn notri pišejo. Samo, ka je gñjes sreda, Novine pa navadno v so-

boto pridejo...

— Nej so Novine, nej, liki nekši brzojav iz Zagreba, tak mi je poštarica pravila. No, tü podpišite, ka ste v roke prijali...

— Jaj, križ boži, vej pa znan nej rejsan! Kakši br... br... jav, ali kak ste že pravili, bi pa nam što poslao, pa šče cilou z Zagreba?... Jožek! Jožek! ge pa si, dete moje? friško odi se, ka eti knigo podpišeš!... Znete Janoš, ka že jes slabo vidim, pa tüdi slabo pišem. Vej v najnom časi nej bilou telko škol, pa vsega toga, kak zdaj je, pa smo se li prekopali do tega mao. Jožeeek! aj, tij šmrklavec grdi, ge se pa vlačiš tak dugo!?

— Vej pa nemrem skočiti doli s hüte z bilicami v šörci! — je larmao Jožek na lestvici na gümli. — Ve se pa pašćim, pa nemrem zleteti naednok.

— Hm! hm! što bi pa nam tou mogeo poslati z Zagreba, vej pa mi nikoga tam nemamo takšega.

V tom časi je prišeo Jožek z bilicami v šörci i podpisao knigo z na vse kraje ležećimi slovami.

— No, zdaj pa gori vtrgnite, ka mo vidili, što vam tou pošila. Bara so s trepetajoćimi rokami gori vtrgnoli brzojavko, je vse prelükali i dali Jožeki, ka je naj prečte. Brzojav se je glaso:

„Draga nevesta!

Pridem vütro ob desetoj. Či moreš počakaj, Janči“.

— Pet ran! Tou pa naš stric ide z Hamerike domo!... Kak mi eti v psraj bije!... Lekaj bom mrtva!... — so komaj spregovorili Bara od začüdenja.

Janoš so se poslovili i odišli. Za pol vöre je že celo selo znalo, ka Logarov Janči ide domov z Amerike.

V celoj okroglini so znali, ka je Logarov Janči meo srečo v Ameriki, pa se jako obogato. Domo je jako malo gda pisao. Tem bole so pa drugi pisali od njega. Tak je ednok Vrnješov Tonči pisao, ka je Janči na pol milijonar, pa ka je šče njemi delo spravio, i gda je nej büo v deli, njemi je s penezi večkrat pomagao. Tüdi drugi so Jančija hvalili.

Logarov Janči je büo dovec. Gda njemi je brat Marko, Barin mož, vö plačao, sta z ženov Katov odišla v Ameriko. Kata njemi je tam za edno leto vmrla. Janči bi se lejko drugič oženo, pa se nej šteo, preveč je rad meo svojoj Kato. Slüžbo je meo dobro: sprva je meo pri nekšem milijonari konje na skrbi, potli je pa prišeo v fabriko, gde je za kratak čas postao nadzornik. Tak je lejko pomagao svojim rojakom. Pa njim je tüdi pomagao;

„HIZICKI DOMAČOJ“

Banko Zoltan, Criguetot. Preč. g. Klekl! Naj vam bo pristrčna zahvala od mene. Že dolgo sam vam nameno pisati, zdaj se vam ednok oglašim iz te tuhinške zemle. Jez sam evangeličanec iz Sebeborca, svojo vero ljubim, vašo pa poštlujem. Lepo se vam zahvalim na rednom pošiljanji Novin Slovenske Krajine. Komaj je čakam vsaki teden, da

Pismo prišla po 15 letaj na določeno mesto.

Te dni sta prišle v roke naslovnika dve pismi, ki sta bile pisani i odposlanivi pred 15 leti. L. 1923. se je ponesrečila ladja, ki je šla na otok Grönland. Prišla je med ledene gore, ki so jo zdobile. Ljudje so se pa rešili na ledeno goro. Vsi so mislili, da je tudi tu čaka smrt. Urednik nekoga danskoga lista je napisal svojoj družini i uredništvu svojega lista zadnji

je prečtem. Pozdravljam vas i se vam zahvalim za vaše trüde, štere mate za nas izseljence. Srčno vas prosim, da mi tudi v novom leti pošilate Novine. Pozdravljam vse na vredništvu i upravi. Pozdrave pošilam svojim staršom, prijatelom, ki so doma i ki so po sveti; nadale pozdravljam svojo rojstno ves Sebeborci i celo Slovensko Krajino.

pozdrav. Pisma so djali v bakreno posodico to so pa djali v plavajočo bojo i pustili v morje. Ponesrečence na ledenoj plošči je veter vrgeo na suho i tak so bili rešeni. Bojo, v šteroj so bila pisma, so zgrabili ribičje i tak je pisma dobo urednik, ki jih je pisao. Zdaj je objavio ta pisma, šteta je pisao tak rekoč že iz kraja mrtvih.

Službena naznanila

Navodila

o pospeševanju urejanja umetnih travnišč.

1. Za zboljšanje travništva podeljuje kralj. banska uprava dravske banovine prosilcem podpore za nakup semen i umetnih gnojil, ki so potrebna za napravo umetnih travnišč (stalni travniki in pašniki, menjalni travniki, deteljne mešanice, dosetev travnikov, semenska travnišča, učna travnišča).

2. Kralj. banska uprava objavi vsem okrajnim načelstvom do 1. okt. vsakoga leta, rok za predložitev prošenj. Ako to ni posebej določeno, velja za poslednji rok 30. nov.

3. Kdor želi dobiti podporo za napravo umetnih travnišč po predpisih teh navodil, se mora

prijaviti kmetijskemu referentu pristojnega okrajnega načelstva najpozneje do 15. novembra in lastnoročno podpisati prijavnico po obrazcu I.

4. Na podlagi došlih prošenj bo kralj. banska uprava izdala prosilcem odloke, za katero množini semena in gnojil ter v kakšnem znesku se podeljuje podpore, vso to v mejah proračunskih možnosti.

5. Prijavljenci bodo nato nabavili seme sami in sicer pri tvrdki, ki bo vsako leto pravocrasno označena, ter plačali njim pripadajoči del vrednosti semena takoj pri prevzemu, ostali del pa bo plačala kralj. banska uprava naravnost tvrdki.

Tudi za umetna gnojila je postopek isti, prosilci bodo na podlagi lušitve kralj. banske up-

rave gnojilo sami naročili ter plačali svoj pripadajoči del pri prevzemu.

6. Ako bi prijaviteljec naročil manjšo količino semena, kakor mu je bila odobrena podpora, bo dobil samo ustrezajoči del podpore.

7. Podpora za seme in umetni gnoj bo kralj. banska uprava podeljevala prosilcem v mejah proračunske možnosti v sledeči višini: posestniki, ki imajo do 8 glav velike živine, dobijo k nabavni ceni 50% prispevka, posestniki, ki imajo do 12 glav velike živine, dobijo k nabavni ceni 40% prispevka, posestniki, ki imajo do 18 glav velike živine, dobijo k nabavni ceni 30% prispevka. Kdor ima nad 18 glav velike živine, sprejme podporo za seme le izjemoma. Posamezen posestnik more dobiti podporo za uređitev največ 1 ha umetnih travnišč.

8. Kralj. banska uprava prispeva s semenom in umetnim gnojilom le tedaj, ako so dani vsi pogoji, da bo umetno travnišče dobro uspelo. Ti pogoji morajo biti razvidni iz točne izpolnjene prijavnice. Prednost uživajo posestniki, ki imajo travnik ali pašnik dreniran, ki imajo urejene gnojilšče in so člani kake kmetijske organizacije. Okrajni kmetijski referent skrbi pri predlaganih prošnjah, da se prispevek razdeli čim bolj enakomerno med posamezne kraje in da pride zlasti v kraje, kjer je potrebno z vzgledom poučiti in pridobiti posestnike za urejanje umetnih travnišč.

9. Okrajni kmet. referent nadzira pravilno uporabo semen in gnojil. Uspelo umetno travnišče vpiše nato v kataster umetnih travnišč, ki ga vodi po obrazcu 2. Prepis katastra dostavlja kralj. banski upravi vsako leto do 1. decembra. Istočasno obvestijo okrajna načelstva vse občinske urade v svojem področju pri, katerih posestnikih v okraju so umetna travnišča urejena. Občinski uradi razglasijo njihove naslove po običajnem načinu in pozovejo kmetovalce, da si ogledajo njihova umetna travnišča.

V Ljubljani, 31. okt. 1937.

Ban:

Dr. Marko Matlačen, s. r.

Opozarjamo kmetovalce, da se poslužijo prekristne akcije kralj. banske uprave za napravo umetnih travnikov, s katerimi si povečamo količino in zboljšamo kakovost naše živinske krme. Saj od zboljšanja krme zavisi tudi napredek naše živinoreje.

Zdravstvo.

Kačja koža je moderna.

Šteta ženska nešče nositi punčolov iz prave kačje kože? Takši punčuli so jako mehki i elegantni i dajo ženski, šteta je nosi, posebno eleganco. Z druge strani je pa to, čeravno zglada nemogoče — nošenje takših punčolov hasnovito za vse človeštvo.

Nedavno so proučavali vzrok, zakaj se menše število slučajev malarije v Belgijskom Kongi. Pri tej priliki so prišli do nenavadnega odkritja, po šterom to menšanje števila nevarnoga betega stoji v zvezi z dnešnjom modoy. Koža kače, iz štete se delajo punčoli, se dobivle od vodene kače, ki živi v Belgijskom Kongi i šteta tam lovijo. Kim menje je teh kač, tem bole se je povekšalo število rib, s šterimi se hranijo te kače. Te ribe pa se hranijo z nevarnimi komari anofelesi, ki prenašajo malarijo.

V Belgijskom Kongi se je zdravstveno stanje znatno izboljšalo. Zato zdaj tam možki i ženske nosijo punčule iz kačje kože. Na žalost pa so postanole kože od časa, kak se je zvedilo za rezultate proučavanja malarije, dragše. Medtem pa stopnja malarije v Kongi i v drugij krajaj ne zavisi samo od toga, če prebivalci nosijo punčule iz kačje kože ali ne. Prebivalstvi se priporoča, da jemle kak protisredstvo proti strašnomi betegi dnevno 0,4 grama kinina, to količino priporoča tudi Odbor Drštva narodov za pobijanje malarije. Za zdravljenje toga betega pa se mora vzeti dnevno 1—1,2 grama kinina. Naknadno zdravljenje se ne vrši, pri ponovnih slučajih se zdravi na isti način, kak v prvom slučaju.

Z pogledom na nizko ceno si lahko kinin nabavi vsaki človek. Kinin lahko damo v roke vsakomi brez nevarnosti. V tropskij predelaj, kde so apoteke jako redke, je to velka ugodnost.

Kaj je najbolj odločilno?

Mnogo je takih, ki v mladih letih nočejo slišati o tem, da bi se zavarovali. Pravijo, da za to imajo čas v poznejših letih. Ali je tako mišljenje pravilno in pametno? Ne! Razloga sta pred vsem dva: 1. Nihče ne ve, ali ne bo že v mladih letih umrl; 2. Starost je pri sklepanju zavarovanja najbolj odločilna. Od starosti je odvisna višina zavarovane vsote. Na primer: Ako se istočasno zavarujeta 29 letna in 49 letna oseba za mesečno premijo 20 Din., bo znašala zavarovana vsota pri prvi osebi 10.320 Din., pri drugi pa samo 4960 Din. (ako sta zavarovani po ceniku CT.) Pomnite torej, da je pri zavarovanju „Karitas“ starost najbolj odločilna. Iz tega sledi, da zavarovanjem ni dobro odlašati. Kaka važnost se polaga na starost, je razvidno tudi iz tega, da se osebe v starosti od 15 do 44 leta lahko zavarujejo po ceniku CA., po katerem plačujejo premijo 20 let. Starejše osebe pa morajo plačevati premijo do smrti. Ako torej hočete sebi in svojem dobro, se takoj zavarujte. Karitas ima zastopnika skoraj v vsaki župniji. Vodstvo pa je v Mariboru, Orožnova ulica 8. Zastopnika za Slovensko krajino sta: Jožica Skalar v Murski Soboti in Jožef Zver, tajnik posojilnice v Črensovcih.

CENE.

Penezi. Holandski ranjški 24 din, nemška marka 17-60 din uradni tečaj, v zasebnoj kúpiji le 14 din, švicarski frank 10 din, angleški funt 212 din, ameriksanski dolar 43-50 din, francoski frank 1-17 din, taljanska lira 2-34 D.

Zrnje. Pšenica 160 din, ječmen 120 din, žito 130 din, kukarica 100 din, graj 150—250 din, krumpļi 55 din za 100 kg.

Pošta.

Zrim Franc, Kuzma 81. Javite nam, dali so Novine Heindler Roze za 1938. leto plačane ali ne. Žalik Štefan, á Villers le Tilleuil. Letošnja naročnina plačana. Za K. F. nemamo drugoga atresa, Novine hodijo na staroga.

LEPO POSESTVO, z večjim gozdom v bližini kolodvora v Poljčanah, se proda radi družinskih razmer, po ugodni ceni, z vsem inventarjem. — Pojasnila se dobijo, pri Šorec Antonu v Ljutomeru.

Parna pekarna

vpeljana, se lahko takoj prevzame. Eksistenca zasigurana.

Eppinger, Dol. Lendava.

Vsem preč. gospodom naznanjam, da imam novo pasarsko delavnico za izdelovanje cerkvene posode, kakor tudi vsa ognjena poslatenja in posrebrjena. Delo solidno! Cene zmerne! Najtopleje se priporoča FILIPIČ ANTON, pasar CELJE, Prešernova u. 20

Stavbeni les, žagan,

suhi za rušte, čakature in drugo prodaja JOSIP MURSA na KRAPJL.

2500.- Din.

rabite, da zaslužite

1000.- Din.

mesečno doma

Pišite: „ANOS“ Maribor

BANKA BARUCH

11, Rue Auber Paris 9°

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrsi vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila za naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66 Ned. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

zato so ga pa vsi radi meli. Zdaj na stara leta bi pa rad svoje čunte odneso v rojstno ves, kak je večkrat pravo.

Dokeč je živo brat Marko, tečas je šče kaj pisao domo, po njegovej smrti pa jako malo. Vzrok tomí je būo tudi Barin dugi jezik. Gda njemi je Marko, — Bog njemi daj duši dobro — vō plačūvao, te so njemi Bara nikaj takšega poblehtnoli, kak že tou pri ženskaj navada, ka či se bratje v meri dilijo, te že one nekaj takšega najdejo, ge si jezik brūšijo pa med brati svojo delajo. Tudi Jančiji je za tisto reč dugo žao bilou. Nazadnje je pa li pozabo. — Ka bom se čemerio, vej mi tou tak nikaj ne pamaga, si je mislo. Bara so znali, ka je Janči na njij čemerem, pa so za toga volo nej čakali njegovij pisem. S tem bole pa jij je izneado njegov brzovaj.

Gda so Bara malo k sebi prišli, je Ančka travo domo prinesla. Včasí je zvedila, ka je novoga. Tudi njoj se je čudno vidilo; po drugom kraji pa se je veselila rekši: vej či drugo nej, bar eden svilnati robec mi stric prinesejo. Tudi Jožek je delao račune na ameriksanski gvant, i — cilou na zlato vōro. Največ so šče pa čakali Bara sami. Vej so znali, ka či Janči domo pride, ka do te oni po njegovij smrti

herbali „pol milijona“. Pa šče more biti prle. V duhi so že gledali lepo zidano hižo. Računali so, šteta zemlo bi bole vredno bilo kúpti, ali tisto Zeljovoga Petra na Gredaj, ali pa Repnoga Pavla v Vūdini. Vej, či več nej, dva plūga zemle, tou gvīšno kúpmo. Tak so si računali mati Bara.

Što bi tisti dēn prišeo k Logarovim, bi mislo, ka se na gostūvanje pripravljajo, telko pucanja je bilou vsešerom. Ančka je z male hiže vse vō znosila i prezračila postelino. Mazati je zato nej trbelo, ka so pred ednim mesecom namazali. Samo par mišijij lūkenj je zateknola. Po kotej je zmela pavočino i po trikrat obrisala prah po klopej, pa se njoj ešče li nej čisto vidilo. Tudi posteo je bole visoko napravila kak navadno, pa na njou prestrela najbōuše lenove prte, tak, ka do stric ja na mejkom spali. Jožek je pa vōni po škednji pucao. Samo mati Bara so se pa ta hodili, davali povelja i z Jančijovimi dolari račune delali, za delo so pa skoro nikše nej prijali. Vidilo se, ka so njim dolari bole pri srci kak pa Janči. Tudi k Lūkovomi Marki so skočili i ga naprosili, či bi šteo iti na drugi den s koleslinom na kolodvor Jančija čakati.

— Pa tisti vekši koleslin vzemi, pa samo eden sic gori

deni, ka nebi znoo biti mali prostor za kufre. Či pa li nebi bilou mesta, te pa ge tam v Lendavi nahajta tisto, ka node moglo gor; najbōuše bou, či pri Pavli nahata. Jes tak nehom mogla iti, pa Ančka tudi nej; Jožek šče pa deca. Dobro, te pa samo tak napravi, pa ne pozabi Jančiji povedati, zakaj ga nišče nej prišeo čakati. Vej zna, ka moremo malo kaj vred djati, ka tak mamō vse zapuščeno, ka me samo sram, pa ka si nebi Janči mislo, ka smo vsi manjaki pri hiži — so priporočali Bara Lūkovomi Marki, gda njim je obečao.

Tisto noč so Bara nej mogli zaspati, telko skrbij njim je hodilo po glavi. Nej so znali, ge bi djali kufre, ka nebi na vlažnom bilij, pa ge jij nebi mogli obiskati nezaželjeni gostje.

— Hiža je mala; kamra šče izda meša. V kleti? ... tam je nej gvīšno. V prekliti? ... tam je tudi nej skrito, pa šče vlažno je ... Naj bou! vej že vūtro nikake napravimo, — so se potolažili i končno zaspali. Samo ka so nej mirno spali. Senjalo se njim, ka je prišeo Janči s telkimi kufkami, ka ka so hižo i preklit ž njimi napunili. Pa kak so vsi velki bilij! Komaj so štirje ednoga notri spravili: — V tom je svilnato platno; v etom je pa porcelanasta pa kristalna posoda;

v enom so penezi; v tistom tam žutom je pa radij pa gramofon...

— je razlagao Janči. — Pet ran! Čūješ Jožek! ešče radij pa grefefon so stric prinesli; pa ešče pūkšo pa vrgolijo (samokres) — so zvali Bara Jožeka v senjah. Jožek je s takšov silov prileto ka se v prag opotekno i bi gvīšno v prekliti z nosom jamo napravo či ga Bara nebi zadržali. — Pri tom so se Bara zbūdili. — Joj, kak se mi lepo senjalo! Nekaj pa že li prnese, da se mi takše senja.

Tudi Ančka je nemirno spala. Tak se njoj je vidilo, ka je s pajdašicami k meši šla, pa je ves gvant svilnati melo, nej samo robec, kak si je računala. Samo ka je nekam naopak būo napravljen te gvant. Tudi Ančki samoj se je tak vidilo. Reklín je tak velki būo ka bi trij Ančke notri šle, pa je samo čden rokav meo. Janka pa je naprej tak duga bila ka je na njo stopala, zadnja pola je pa na dva pendnja kračiša bila. Ančko je jako sram bilou. Tudi dečki so se njoj smejali. Dekle so pa malo nej nore bile, tak se njim je vidila ta „nova moda“. Raščenova Verona, tista ka je s Francije prišla i se po noči skoz Pariza pelala, je pravila ka je tou prava pariška moda, ka v Parizi zdaj vse tak majo. Česnekova Mariča njoj je pa

včasí v reč vujšla:

— Vej sam pa jes tudi z Francije prišla, pa sam nindri nej takše obleke vidila. To je prava ameriksanska moda. Ka misliš, ka se amerikanci tak nosijo kak v Franciji? Vej šče možki ka z Amerike pridejo majo inačiši gvant, nej ka ženske ne bi.

— Ka te tij bole znaš kak jes, ka sam se skoz Pariza pelala? Tij si šče v Parizi nej bila — jo je včasí Verona dol dobila. Mariča je več nej znala kaj i je tuo postala. Verona pa se je gīzdavo nasmejala, zadovolna, ka je zmogala.

Če se je Jožeki tudi kaj senjalo, nevem, ar mi je nikaj nej šteo povedati.

Tak je našim Logarovim minola noč. Komaj je sunce gori šlo, se je že pripelao Lūkov Marko i se pri Logarovij hiži stavo. Bara so šče njemi ednok tanače dali, kak naj Jančija sprime, pa kak naj s kufkami napravita.

— Mati, šteta kokoš pa naj zgrabim? — je pitala Ančka, gda so Bara notri prišli.

— Vej sam pa pravila, ka tisto hubasto, ka sam jo zato štela odati, pa je kupinar nej šteo zeti, ka pravo, ka je betežna, či je gljij nej, ka je takša mirovna, ka jo mast mantra.

(Dale.)